

Informatienota voor de raad

Datum 6 juli 2021

Onderwerp	Het huisvesten van jonge statushouders middels kamerbewoning.
Versienummer	V0.1

Portefeuillehouder Ed Anker

Informant S. Robio
Afdeling Ruimte en Economie
Telefoon 038 498
Email S.Robio@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Het huisvesten van jonge statushouders middels een pilot kamerbewoning

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Verschillende jonge statushouders wachten op een geschikte woonplek vanuit het AZC. Door de oververhitte woningmarkt duurt dit op dit moment langer dan gebruikelijk en dat is onwenselijk. Zwolle wil deze jongeren een kans bieden om te integreren in de Nederlandse samenleving en dat begint bij een woning. Daarom wordt voorgesteld om te starten met een pilot om deze jongeren op korte termijn een thuis te kunnen bieden in Zwolle.

De gemeente Zwolle dient in het kader van de taakstelling huisvesting vergunninghouders voor het eerste half jaar van 2021 99 personen te huisvesten. Vorig jaar was de taakstelling voor het huisvesten van vergunninghouders voor het eerste half jaar van 2020 40 personen. Dit betekent dat de taakstelling ten opzichte van vorig jaar met 2,5 keer is toegenomen. Deze groep bestaat uit relatief veel jonge statushouders waaronder ook alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Om deze doelgroep een woonplek te kunnen bieden zouden er veel zelfstandige woningen door corporaties worden ingezet om de taakstelling van het Rijk te behalen. Daarnaast speelt het passend toewijzen ook een rol. Jongeren onder de 23 jaar zijn aangewezen op woningen onder de kwaliteitskortingsgrens. Dit zijn woningen met een huurprijs tot en met € 442,46. Deze woningen zijn schaars en er is veel vraag naar. De statushouders die ouder zijn dan 23 jaar komen in aanmerking voor huurwoningen met een huurprijs tot en met € 633,25. Maar ook naar deze huurwoningen is veel vraag. Gezien de schaarste van sociale huurwoningen is het onhaalbaar om deze doelgroep zelfstandig in een woning te huisvesten op korte termijn. Daarnaast heeft het zelfstandig huisvesten van deze jongeren ook impact op de taakstelling van het huisvesten van andere bijzondere doelgroepen (uitstroom maatschappelijke instellingen) en op de slaagkans van reguliere woningzoekenden. Het aanbod van woningen wordt hierdoor minder met als gevolg dat de wachttijd voor woningzoekenden oploopt.

De taakstelling voor het eerste half jaar van 2021 is het huisvesten van 99 personen. In de periode van januari tot en met mei 2021 zijn er 10 personen onder de 23 jaar zelfstandig in Zwolle gehuisvest.

Datum

6 juli 2021

Momenteel staan er 7 jongeren op de wachtlijst om nog te worden gehuisvest. De statushouders worden gedurende het jaar gefaseerd gekoppeld aan onze gemeente, dit betekent dat het aantal te huisvesten jongeren onder de 23 jaar nog toe zal nemen.

De integratie van nieuwkomers in de samenleving kan pas beginnen nadat zij zich definitief in de gemeente hebben gevestigd. Momenteel bevinden we ons in een oververhitte woningmarkt en zijn er niet genoeg woningen om de diverse doelgroepen die zijn aangewezen op sociale woningen te huisvesten. Het tekort aan woningen zal niet op korte termijn worden opgelost. Zwolle wil aan de taakstelling voldoen en deze jongeren een kans bieden op het opbouwen van hun leven in Nederland. Om te voorkomen dat jonge statushouders onnodig lang in het AZC verblijven wordt daarom een pilot voorgesteld: het huisvesten van meerdere statushouders in één woning, oftewel kamerbewoning. Hiervoor willen de corporaties maximaal 9 woningen in Zwolle inzetten. Afhankelijk van de grootte van de woning en de samenstelling van de bewoners is het de bedoeling om 2 tot 4 statushouders te huisvesten in een woning. Het samenstellen van huurders zal zorgvuldig worden uitgevoerd. In samenspraak met COA willen we aan de voorkant mogelijke kandidaten selecteren. Niet iedereen zal in aanmerking kunnen komen voor deze vorm van kamerbewoning. Jongeren met een sociaal medisch advies dat is vastgesteld door de medische adviseur van het COA zijn uitgesloten voor het project. Daarnaast is het de bedoeling dat alleen statushouders worden gehuisvest waarbij nu geen sprake is van gezinshereniging.

De begeleiding van deze groep zal verlopen via de stichting Voor Elkaar Zwolle. Deze partij verricht momenteel al een deel van de werkzaamheden van vluchtelingenwerk. Stichting Voor Elkaar Zwolle zal zorgen voor de ambulante begeleiding en coaching van deze jongeren om problemen op het gebied van leefbaarheid te voorkomen. De mogelijke benodigde individuele specialistische zorg voor jongeren met een indicatie wordt geleverd door Limor. In het geval zich een noodsituatie mocht voordoen, dan beschikt deze organisatie ook over een crisisdienst.

In de praktijk is elders in het land gebleken dat bij het zelfstandig huisvesten van jonge statushouders zich diverse problemen kunnen voordoen zoals: schooluitval, schuldenproblematiek, traumaproblematiek, etc. Deze pilot met kamerbewoning zorgt ervoor dat deze jongeren naast een inburgeringstraject ook in de praktijk worden begeleid, bijvoorbeeld bij de volgende zaken:

- o Op tijd betalen van huur en andere vaste lasten;
- o Wennen aan (Nederlandse) dagindelingen en andere basale gedragingen;
- o De waarde van geld in Nederland en hoe er mee om te gaan.

Dit voortraject zorgt ervoor dat de jongeren grotere kans hebben om zonder problemen door te stromen naar een zelfstandige woning. De jongeren zullen in eerste instantie aanspraak maken op een bijstandsuitkering. Met behulp van de intensieve begeleiding vanuit team Inkomen, Participatie & Arbeid (IPA) is het doel dat deze jongeren uiteindelijk zo snel mogelijk gaan participeren in de maatschappij. In de praktijk betekent dit het inzetten van begeleiding naar het volgen van een opleiding en/of een vinden van een betaalde baan. Daarnaast zal stichting Voor Elkaar Zwolle deze jongeren in contact brengen met mensen uit de wijk. Denk hierbij aan het deelnemen aan activiteiten die in de wijk worden georganiseerd, maar ook door zichzelf voor te stellen aan de bureaus. Om draagvlak te behouden bij zittende bewoners van buurten worden deze jongeren verspreid gehuisvest over de stad. Voor deze pilot zullen maximaal 3 woningen per wijk beschikbaar worden gesteld, waarbij de woningcorporaties extra inzetten op sociaal beheer.

Datum 6 juli 2021

Het huisvesten van alleenstaande statushouders is geen nieuw concept. In diverse gemeentes worden er verschillende woonvormen van onzelfstandig wonen toegepast. Elke gemeente geeft haar eigen invulling aan het project met eigen randvoorwaarden, type begeleiding, woonvorm, etc.

Het met elkaar samenwonen biedt de mogelijkheid om gezamenlijk activiteiten met elkaar te ondernemen, waardoor eenzaamheid wordt voorkomen. Ook zorgt het ervoor dat deze jongeren van elkaar kunnen leren en onderling informatie met elkaar kunnen uitwisselen over de ervaringen die zij op een gegeven moment gaan opdoen op school, stage of werk en het uitbreiden van een sociaal netwerk.

Om deze pilot te laten slagen hebben we de volgende randvoorwaarden opgesteld:

- De jongeren worden begeleid m.b.t. gezamenlijke huishouden en individuele begeleiding;
- Er is verhoogd toezicht op het beheer en het woongedrag;
- Iedere bewoner krijgt een eigen huurcontract;
- Aandacht voor matches bewoners (land van herkomst, taal, religie, etc.);
- Maximaal 3 woningen in één wijk.

Als gemeente pakken we met dit project meer de regie op integratie en participatie van jongeren. Verder spelen we in op factoren die belemmerend kunnen werken voor deze doelgroep bij zelfstandige huisvesting. De combinatie van het onzelfstandig wonen en de intensieve begeleiding zal ervoor zorgen dat deze jongeren zo snel mogelijk hun leven in Nederland kunnen oppakken. Het is een vorm van begeleid wonen met als doel uitstromen naar een zelfstandige woning en de zelfredzaamheid in de maatschappij vergroten.

Kernboodschap

- Er zijn te weinig geschikte zelfstandige woningen voor deze en andere groepen die op sociale huurwoningen zijn aangewezen. Daarom kiezen we ervoor om met deze pilot een deel van de jonge statushouders in onzelfstandige woonruimte te huisvesten. Daarmee zorgen we niet voor onnodige druk op de woningmarkt en bieden we de statushouders eerder een definitieve plek van waaruit hun integratie in de samenleving kan beginnen.
- Huisvesten van meerdere jongeren onder een dak vraagt om zorgvuldige selectie en goede begeleiding om problemen onderling en met de buurt te voorkomen. Daarom stellen we randvoorwaarden aan deze pilot met betrekking tot huisvesting en begeleiding. Goede begeleiding en coaching helpt deze jongeren ook op weg om zich sneller aan te passen aan en te voegen in de Nederlandse samenleving bijvoorbeeld door coaching bij geldzaken, de Nederlandse gebruiken en gedragingen. Dat vergroot de kans dat zij succesvol integreren en zelfstandig kunnen wonen.

Consequenties

- Indien wordt besloten om deze doelgroep zelfstandig te huisvesten, dan heeft dit gevolgen voor de slaagkans van andere woningzoekenden;
- Kamerbewoning is alleen toegestaan als de gemeente hiervoor een vergunning verleent;
- Vanuit de wijk kan er weerstand ontstaan, omdat bewoners bang zijn dat door kamerbewoning de leefbaarheid onder druk komt te staan.

Datum 6 juli 2021

Financiën

- Voor extra coördinatie vanuit stichting Voor Elkaar Zwolle wordt in het eerste jaar extra inzet geraamd van € 50.000,- (0,8 tot 0,9 fte). Deze benodigde extra kosten kunnen ten laste van het budget begeleiding statushouders worden gebracht.
- De woonlasten bij kamerbewoning zijn lager dan bij een zelfstandige woning, waardoor de uitkering conform wetgeving kan worden verlaagd.
- Het inrichtingsbudget afhankelijk van grote van de woning en gezinssamenstelling is maximaal € 2.600,-. Als het gevolg van kleiner en gemeenschappelijk wonen, zal het uitkeren van het inrichtingsbudget ook lager zijn.

Communicatie

- Gemeente stuurt een persbericht uit over de pilot;
- De pilot is afgestemd met de woningcorporaties en huurdersorganisaties.
- Omwonenden worden over deze pilot geïnformeerd conform aanpak 'Welkom in mijn wijk'. Dit is een aanpak waarbij ervoor wordt gezorgd dat nieuwe bewoners (bijzondere doelgroep) kunnen deelnemen aan het sociale leven of weer kunnen integreren in het maatschappelijke verkeer. Het doel is dat deze nieuwe buurtbewoners zich welkom voelen in hun wijk. We communiceren proactief met omwonenden, nemen beheersmaatregelen en maken afspraken om overlast te voorkomen.

Vervolg

De pilot zal met diversen samenwerkingspartners worden uitgevoerd. Evaluatie van de pilot zal na twee jaar plaatsvinden.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

interim-secretaris, Liesbeth Borsboom